

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Triples ordo hominum, qui à christiana religione probantur, Virginum,
conlugatorum, coelibu[m] cap. I

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

BERNARD

DINI SCARDÆONI PATAVI

NI PRESBYTERI DE

CASTITATE. *Capucinarum*
Paderbornensi

LIBER PRIMVS.

DE SACRIS VIRGINIBVS.

Triples est ordo hominum : qui à Christiana religio
ne probatur: Virginum, Coniugatorum, Cœs
libum. Cap. primum.

V V M igitur de castitate dicere
proposuerim, distinguendos quo
dem primum pudicorum ordines
censui, quo petulantissimus incon
tinentium grex segregatus à bo
nis, paratior nobis fieret, in quem
iuste increpationis tela iaceremus;
deinde de pudicitia omnium or
dinum gradatum perpetua oratione differendum. Vni
uersam ergo fidelium multitudinem in treis ueluti clas
ses partiti sumus. Virginum, Coniugatorum, Cœli
bum, Quarum duæ à uoluptate ueneris abstinere
prorsus debent: tertia uero ea ipsa uenere ita perfruitur:
ut quum legitime, moderateq; id agat, citra libidinis
crimen faciat. Quicumque autem extra hos ordines
profana licentia procliuus ad lasciuiam feruntur, hos li
bidinosos iure dicimus, & impudicos: qui nisi a pec
cato resipiscant suo, mox sunt cum impijs, & sceles **Cap. 14**
ratis impudicitia suæ pœnas daturi: puniendiq; apud
inferos supplicio sempiterno, Huic autem triplici dis

A iii

DE SACRIS VIRG.

inctioni uidetur mystica illa Ezechielis prophete uisio
aptissime conuenire: qui in uniuersali orbis totius deua-
statione, tres duntaxat uiros iustos ab ea calamitate libe-
randos audiuisse se memorat. Noe, Daniele, Job.

Quid enim praefigurat Noe, qui in corruptione uni-
uersae carnis solus ab ea sorde mundus, & arca clausus,
& ab uxore se continens euasit uniuersale naufragium,
nisi coelibum continentiam, quae a uulgari seclusa con-
sortio, & arca pudoris obtecta quamuis inter saeuens
tes tentationum procellas, iactetur, & periculo proxi-
ma sit a carnis tamen naufragio diuina gratia praeserua-

tur. Quid uero per Daniele, cuius mira abstinens
tia praedicatur, nisi uirgines designantur: qui, dum
quae mundi sunt, contemnunt, neglecta Babilone, id
est carnali delectatione, altius ascendunt, quam qui graui
carnalium uoluptatum mole deprimuntur. Et quid
per Job, nisi pudicorum conjugum uita monstratur:

qui res suas egenis pie dispartientes, per uarios muni-
di, uitaeque tumultus, per laeta, & tristia, id est per gra-
tularum actiones in prosperis, & patientiam in aduersis,

Matth. 13 iter sibi parant in coelum. Idem docet etiam illa euan-

gelica parabola seminis, ex quo in una eademque terra,
triplici uarietate centesimus scilicet, & sexagesimus, ac
trigesimus oritur fructus. Trigesimus quidem refertur
ad conjugatos: sexagesimus ad continentes: centesimus
uero uirginitatis excellentiam numero ampliore desi-

gnat. De hoc triplici genere (ut interpretatur Sedulius)
inuuisse uidetur Apostolus in prioris epistola ad Corin-
thios, quum dicat Dei aedificatio estis: & fundamentum
aliud nemo potest ponere praeter id quod positum est,

qui est Christus Iesus. Si quis autem super aedificat super
fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pre-
ciosos, ligna foenum stipulam, cuiusque opus manifestum
erit. Per aurum autem intelligit penitentes, seu coelibes:

per argentum conjugatos: per lapides uero pra-

clofos uirginitatis præstantiam. E diuerso autem per
 ligna dicit significari uirginitatem sed fatuam, & imper
 fectam: per foenum rationale connubium, per stipu
 lam, fictam pœnitentiam, & mendacem cœlibatum.
 Huiusmodi etiam tripartitæ diuisionis figura in ea ipsa
 Noe arca multo expressius continetur: in qua accurat
 tissime trifida dominus facienda mandauit. Hoc est
 tres descriptiones habitantium: infra scilicet, supra, &
 in medio. Infima siquidem habitatio thalamum indi
 cat conjugatorum, media uero demonstrat continen
 tium sedem: suprema autem, quæ propinqua magis
 cœlo est, uirginitatis solum præfiguratur. Hæc est tri
 plex sanè totius humanæ uitæ distinctio sancta, & ap
 probata diuinitus: quam Christianum, & catholicum
 dogma, & omnis recte, honesteq; uiuendi disciplina
 ita præscribit, & numerat, ut citra hos tres ordines ne
 get quenquam posse alia uia saluari, & placere Deo.
 Hic est ergo populus, qui saluatur, sed quia nõ est par
 omnium præmium, nec idem in fide meritum, ideo
 pro diuersitate officiorum erunt & in cœlo diuersæ
 mansiones, secundum illud saluatoris nostri dicentis.
 In domo patris mei mansiones multæ sunt. Verum
 quum nobis de his tribus ordinibus hominum latius
 differendum sit, iam adiutore Deo de uirginibus pri
 mo dicere incipiamus.

1. Cor 3

Gene. 6

Ioan. 14

Qualis quantæq; præstantiæ sit castitas uir
 ginalis. Cap. II.

Magna est profecto pudicitia conjugatorum,
 quæ iuxta parabolam redemptoris trigessimam
 rependit fructum: maior uero cœlibum conti
 nentia, quæ sexagesimum: sed maxima omnium uir
 ginitatis integritas, quæ reddit centesimum. Tenet
 hæc omnis pudicitia principatum: tantoq; præstat
 interuallo quanto sexaginta exuperant triginta: &
 quanto rursus excellunt sexaginta, & triginta centum.

A liii